

REPUBLIKA HRVATSKA
MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE

PROGRAM
ŠKOLSKI MEDNI DAN S HRVATSKIH PČELINJAKA ZA 2022. GODINU

Zagreb, travanj 2022. godine

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. PRAVNA OSNOVA.....	4
3. RAZDOBLJE PROVEDBE PROGRAMA	4
4. CILJEVI PROGRAMA.....	4
5. MJERE U PROVEDBI PROGRAMA.....	5
6. KORISNICI.....	5
7. PRORAČUN ZA PROVEDBU PROGRAMA.....	6
8. PROVEDBA PROGRAMA.....	6

1. UVOD

Pčelarstvo je u Republici Hrvatskoj tradicionalna poljoprivredna grana i ima veliki gospodarski značaj. U Republici Hrvatskoj se do danas održala autohtona pasmina pod nazivom *siva pčela* (*Apis mellifera carnica*). Pčelinji proizvodi – med, pelud, vosak, propolis te matična mliječ upotrebljavaju se kao hrana i dodatak prehrani zbog svojih funkcionalnih svojstava.

Ukupna vrijednost svih pčelinjih proizvoda je daleko manja od značaja i koristi od oprašivanja bilja. Medonosne pčele su najbrojnija vrsta udomaćenog oprašivača, te značajno doprinose gospodarstvu oprašivanjem poljoprivrednih usjeva. Oprašivanjem sudjeluju u stvaranju dodane vrijednosti u biljnoj proizvodnji te su tako u nekim segmentima biljne proizvodnje ključne. Jednako je značajna i njihova uloga u oprašivanju samoniklog bilja, čime pridonose očuvanju ukupne biološke raznolikosti. Uloga je pčela u ekosustavu značajna i stoga što se brojnost drugih prirodnih oprašivača smanjuje nestajanjem njihovih staništa intenziviranjem poljoprivrede, kao i uslijed primjene različitih sredstava za zaštitu bilja. Uloga i značaj pčelarstva su ogromni u cjelokupnoj poljoprivrednoj proizvodnji, posebice zbog održavanja ekološke ravnoteže i biološke raznolikosti, budući da 84 % biljnih vrsta i 76 % proizvodnje hrane u Europi ovisi o oprašivanju koje obavljaju domaće i divlje pčele.

Programom „Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka za 2022. godinu“ (u daljnjem tekstu: *Program*) educirat će se djeca i njihovi roditelji o važnosti konzumiranja meda i njegovog uključivanja u prehranu, uz istovremenu promociju meda proizvedenoga na hrvatskim pčelinjacima što će pridonijeti boljem tržišnom pozicioniranju hrvatskih pčelara.

Budući da se u ranoj razvojnoj fazi djece mogu oblikovati prehrambene navike, a s ciljem trajnog povećanja udjela meda u njihovoj prehrani, *Program* će se provoditi u prvim razredima osnovnih škola.

Ovim *Programom* predviđena je i promocija hrvatskog pčelarstva. Naime, med koji će se dodijeliti učenicima prvih razreda osnovnih škola bit će zapakiran u *Nacionalnu staklenku za med* (u daljnjem tekstu: *Nacionalna staklenka*), koja se koristi za pakiranje meda koji je proizveden na pčelinjacima u Republici Hrvatskoj. Na ovaj način, s jedne strane upućuju se pčelari na pakiranje meda u *Nacionalnu staklenku* jedinstvenog dizajna, a s druge strane šalje poruka potrošačima o domaćem podrijetlu meda zapakiranog u takvu staklenku.

Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka održan je prvi puta 7. prosinca 2018. godine i polučio je veliki interes javnosti te veliko zadovoljstvo svih koji su sudjelovali u Programu, a posebice

učenika prvih razreda osnovnih škola. U četiri godine njegova održavanja u Programu je sudjelovalo ukupno 853 osnovne škole s ukupno 142.840 učenika prvih razreda kojima je dodijeljen med od *775 pčelara*.

2. PRAVNA OSNOVA

Pravni temelj za donošenje ovoga Programa je članak 46.a stavak 2. Zakona o poljoprivredi (»Narodne novine«, br. 118/18., 42/20., 127/20 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske i 52/21.).

3. RAZDOBLJE PROVEDBE PROGRAMA

Program se provodi u 2022. godini.

4. CILJEVI PROGRAMA

Provedbom *Programa* očekuje se postizanje sljedećih ciljeva:

- educiranja i podizanje svijesti djece o važnosti meda kao sastavnog dijela prehrane kao i pčelarstva za sveukupnu poljoprivrednu proizvodnju i biološku raznolikost
- promidžba meda proizvedenog na hrvatskim pčelinjacima koji se pakira u *Nacionalnu staklenku*.

U cilju podizanja razine znanja o važnosti meda kao sastavnog dijela prehrane i nutritivnim vrijednostima meda te educiranja učenika o važnosti pčelarstva za sveukupnu poljoprivrednu proizvodnju i biološku raznolikost, Ministarstvo nadležno za poljoprivredu će u suradnji s Hrvatskom agencijom za poljoprivredu i hranu te Hrvatskim pčelarskim savezom provoditi aktivnosti informiranja učenika i roditelja koristeći se raspoloživim sredstvima informiranja (tiskani mediji, elektronski mediji), zatim različitim informativnim materijalima sa znakom Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka. Uz navedeno, škole će u suradnji s pčelarskim udrugama organizirati i druga edukativna događanja na kojima će se učenici pobliže upoznati o važnosti pčelarstva za sveukupnu poljoprivredu i bioraznolikost na Zemlji. Nadalje, uz teglicu meda pakiranog u Nacionalnu staklenku, učenicima prvih razreda bit će podijeljena edukativna slikovnica o pčelarstvu prilagođena uzrastu učenika prvih razreda kao početna osnova za upoznavanje pčelarstva.

Uzimajući u obzir da konzumacija meda kod djece može izazvati alergijsku reakciju te da pojedina djeca boluju od šećerne bolesti, nužno je upoznati roditelje, učitelje i djecu o potencijalnim rizicima, a prije same upotrebe meda kao namirnice u prehrani djece, posavjetovati se s pedijatrom, nadležnim školskim liječnikom i/ili obiteljskim liječnikom. Stoga je obveza učitelja koji raspodjeljuju med upoznati roditelje i djecu o navedenim rizicima.

5. MJERE U PROVEDBI PROGRAMA

Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka za 2022. godinu, organizira se u prvim razredima osnovnih škola u Republici Hrvatskoj, u školskoj godini 2022./2023. na dan 7. prosinca 2022. godine povodom obilježavanja Sv. Ambrozija, zaštitnika pčela i pčelara.

Med prihvatljiv za raspodjelu učenicima u okviru ovog Programa je proizvod:

- proizveden u objektima za primarnu proizvodnju pčelinjih proizvoda upisanim u Upisnik registriranih objekata u poslovanju s hranom životinjskog podrijetla koji vodi Ministarstvo nadležno za poljoprivredu
- zapakiran u *Nacionalnu staklenku* volumena 370 mL
- označen u skladu s propisima koji se odnose na med
- označen znakom *Med hrvatskih pčelinjaka*.

Programom se financira:

- nabava meda za raspodjelu učenicima prvih razreda osnovnih škola u Republici Hrvatskoj u iznosu od 27 HRK (bez PDV-a) po Nacionalnoj staklenci volumena 370 ml. PDV je prihvatljiv trošak.
- izrada i distribucija priručnih i edukativnih materijala opće vidljivosti sa znakom *Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka*

6. KORISNICI

Prihvatljivi korisnici ovoga Programa su osnivači školskih ustanova koji su se prijavili na objavljeni Javni poziv i koje je odlukom odobrila Agencija za plaćanja u poljoprivredi, ribarstvu i ruralnom razvoju (u daljnjem tekstu: Agencija za plaćanja).

7. PRORAČUN ZA PROVEDBU PROGRAMA

Za provedbu ovoga *Programa* osigurana su sredstva u iznosu od 1.300.000,00 kn u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2022. godinu, u unutar proračunske glave 06005 Ministarstva poljoprivrede na aktivnosti Nacionalni program „Školski medni dan“ T820073:

- 1.000.000,00 HRK za nabavu meda zapakiranog u *Nacionalnu staklenku*, koje će isplatiti Agencija za plaćanja osnivačima školskih ustanova
- 300.000,00 HRK za izradu i distribuciju različitih priručnih i edukativnih materijala opće vidljivosti sa znakom *Školski medni dan s hrvatskih pčelinjaka* uključujući slikovnicu edukativnog karaktera o pčelarstvu prilagođenu njihovoj dobi. Trošak izrade i distribucije priručnih materijala isplatit će Ministarstvo nadležno za poljoprivredu.

8. PROVEDBA PROGRAMA

Provedba ovoga Programa propisat će se Pravilnikom, a provodit će ga Agencija za plaćanja i Ministarstvo nadležno za poljoprivredu.